Lietas Nr. C31210716
Lietas arhīva Nr. C-2107-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 22.novembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Zelmene,
ar sekretāri D.Ceplišu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda un nokavējuma procentu piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2016.gada 26.februārī SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – prasītāja) vērsusies tiesā ar prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda un nokavējuma procentu piedziņu. Prasība precizēta 2016.gada 19.oktobrī.

Prasībā un tās precizējumos norādīts, ka ar Uzņēmuma reģistra 2010.gada 29.decembra lēmumu reģistrēta Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale" reorganizācija, nosakot, ka saistību un tiesību pārņēmēja ir SIA „Rīgas namu pārvaldnieks".

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kā Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" saistību un tiesību pārņēmēja, saskaņā ar 2004.gada 7.oktobra nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr. DI-04-433-lī, kā arī 2011.gada 5.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr. RD-11-910-lī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

Pamatojoties uz ierakstu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, atbildētājai no 2005.gada 4.janvāra līdz pat prasības celšanai reģistrētas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs B/.

Dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, kā arī nav pilnvarojuši citu personu pārvaldīt un apsaimniekot māju, līdz ar ko, Rīgas pilsētas pašvaldības pienākums ir apsaimniekot un uzturēt māju.

2000.gada 11.decembrī puses noslēdza dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu. Prasītāja ir izpildījusi savas no līguma izrietošās saistības, proti, sniegusi dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus, bet atbildētāja savus pienākumus, saskaņā ar līgumu nav pildījusi. Atbildētāja nav arī iesniegusi mutiskus vai rakstiskus iebildumus pret saņemtajiem pakalpojumiem vai izrakstītajiem rēķiniem.

Prasītāja norāda, ka atbildētājai ir izveidojies parāds par periodu no 2009.gada 1.decembra līdz 2016.gada 1.janvārim EUR 2940,87 apmērā un nokavējuma procenti par periodu no 2014.gada 5.janvāra līdz 2016.gada 1.janvārim EUR 1525,63 apmērā, kopā EUR 4466,50.

Atbildētāja par parāda esamību un tā nesamaksāšanas sekām brīdināta ar 2015.gada 7.septembra brīdinājumu. Brīdinājumā noteiktā termiņā parāds nav samaksāts.

Prasība pamatota ar Dzīvokļa likuma 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantu un Civillikuma 1587. un 1753.pantu un prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu par dzīvojamās ēkas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem un saņemtajiem pakalpojumiem par periodu no 2009.gada 1.decembra līdz 2016.gada 15.septembrim EUR 3852,89 un nokavējuma procentus par periodu no 2014.gada 5.janvāra līdz 2016.gda 1.augustam EUR 2314,50, tiesas izdevumus, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā.

Atbildētāja/pers. A/ rakstveida paskaidrojumus tiesai nav sniegusi.

Tiesas sēdē prasītājas SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pilnvarotā pārstāve /pers.S/ uzturēja prasību pilnā apmērā uz norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, par lietas izskatīšanas vietu un laiku pienācīgā kārtā paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi, līdz ar ko tiesa atzina, ka atbildētājai par tiesas sēdi paziņots un nepastāv Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktie apstākļi lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītājas pārstāvja paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā nav strīda, ka nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr./adrese/, no 2005.gada 4.janvāra līdz 2016.gada 15.septembrim piederēja atbildētājai /pers. A/, līdz ar ko minētā nekustamā īpašuma apsaimniekotājam ir tiesības saņemt no atbildētājas apsaimniekošanas maksu un samaksu par sniegtajiem pamatpakalpojumiem.

2000.gada 11.decembrī starp Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" (pēc reorganizācijas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks") un atbildētāju tika noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums, saskaņā ar kuru apsaimniekotājs apņēmās uzturēt un apsaimniekot dzīvojamo māju /adrese/, savukārt atbildētāja apņēmās segt apsaimniekotājam visus apsaimniekošanas izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, un veikt apmaksu par saņemtiem komunālajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1., 3. un 8.punktu dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana); pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus.

Minētā likuma 13.panta pirmā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas

pārvaldīšanas līgumā.

Saskaņā ar apsaimniekotāja prasībā norādīto, atbildētāja par laika periodu no 2009.gada 1.decembra līdz 2016.gada 15.septembrim nav samaksājusi izdevumus, kas prasītājai radušies sakarā ar dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldīšanu, apsaimniekošanu, kā arī atbildētāja nav norēķinājusies par saņemtajiem pamatpakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Lietas materiāliem pievienots parāda aprēķins, kura pamatotību atbildētāja nav apstrīdējusi, un nav iesniegusi pierādījumus saistību izpildei, kā arī nav norādījusi uz apstākļiem, ka apsaimniekotājs nav nodrošinājis apsaimniekošanu vai pamatpakalpojumu saņemšanu. Līdz ar minēto, tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādītā parāda apmēru un prasītājas norādītais parāds EUR 3852,89 apmērā ir piedzenams no atbildētājas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumiskos nokavējuma procentus EUR 2314,50 apmērā par laika periodu no 2014.gada 5.janvāra līdz 2016.gada 1.augustam. Līgumisko procentu apmērs pamatots ar pušu noslēgtā līguma 3.6.punktu, kas paredz, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu un komunālo maksājumu kavējumu gadījumos par katru nokavēto dienu maksājami nokavējuma procenti 0,15 % apmērā no kopējās parāda summas.

Atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktam nokavējuma procentu maksāšana ir saistīta ar tiesību pārkāpumu – nokavējumu, taču to daba paliek tāda pati kā procentiem vispār, tas ir, arī nokavējuma procentu uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls, atrodoties normālā apritē.

Augstākās tiesas Senāts 2012.gada 17.decembra spriedumā lietā Nr. SKC-262/2012, norādījis, „ka atbilstoši tiesību doktrīnā izteiktajai atziņai procentu kā atlīdzības par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls parasti nes augļus. Procentiem nedrīkst piedēvēt soda raksturu un jaukt to ar procentos izteiktu līgumsodu. Nokavējuma gadījumā procentu maksāšanas pienākums iedarbojas kā pamudinājums parāda ātrākai nokārtošanai. (..) Civiltiesiskos strīdos pārmērīgi augsti procenti var kalpot par pamatu līguma noteikumu atzīšanai par neatbilstošiem labiem tikumiem." (skat. Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 145.lpp.).

Judikatūrā un tiesu praksē atzīts, ka kavēšanos celt prasību tiesā, ievērojot visus apstākļus, var atzīt par tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam, ja kavēšanās tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos. Šāda rīcība ir viens no argumentiem, kādēļ tiesa var nepiedzīt līgumsodu pilnā, prasītāja lūgtajā apmērā (Tiesu prakses apkopojums. Tiesu prakse līgumsodu piemērošanā 2013, kopsavilkuma tēzes).

Kaut arī minētais atzinums ir attiecināms uz līgumsodu, tiesa izskatāmajā lietā konstatē, ka prasību prasītāja tiesā ir cēlusi tikai pēc sešiem gadiem, kad parāds sāka veidoties, kas attiecīgi prasītājai ir ļāvis aprēķināt tiesas vērtējumā ar pamatparāda summu nesamērīgi lielus nokavējuma procentus. Tā kā izšķirot civiltiesisku strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā, tiesa atzīst, ka ievērojot Civillikuma 1.pantā nostiprināto labticīguma principu tiesa samazina no atbildētājas piedzenamos nokavējuma procentus. Tiesas vērtējumā pakalpojuma sniedzēja – apsaimniekotāja darbība, prasot nokavējuma procentus 0,15 dienā vai 54% gadā, vērtē kā neatbilstošu Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam un saistībā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktu, arī, neatzīstot Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 3.6.punktu par spēkā neesošu, samazina nokavējuma procentus, nosakot tos 1/10 daļas apmērā no parāda summas vai 10 % apmērā.

Ievērojot minēto, kā arī pamatojoties uz judikatūru – AT Senāta 2012.gada 17.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-262/2012, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami nokavējuma procenti EUR 385,29 par laika periodu no 2014.gada 5.janvāra līdz 2016.gada 1.augustam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam atzīstamas prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) nokavējuma procentus gadā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir EUR 4238,18, līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktam, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva EUR 404,27 apmērā. Tāpat no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tās samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par paziņojumu un prasības nosūtīšanu EUR 4,70 apmērā. Līdz ar to kopā no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi EUR 408,97.

No lietā esošās izziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs sastāda EUR 10,26. Ievērojot Civilprocesa likuma 42.panta regulējumu ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa, kuru nav sedzis prasītājas maksājums ir piedzenami no atbildētājas par labu valstij, līdz ar to no atbildētājas piedzenamā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa sastāda EUR 5,56.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-194., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji:

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", vienotais reģistrācijas Nr.40103362321, parādu par periodu no 2009.gada 1.decembra līdz 2016.gada 15.setembrim par dzīvojamās mājas uzturēšanas, apsaimniekošanas izdevumiem un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem EUR 3852,89, nokavējuma procentus EUR 385,29, kas aprēķināti par laika periodu no 2014.gada 5.janvāra līdz 2016.gada 1.augustam, un tiesas izdevumus EUR 408,97, kopā EUR 4647,15 (četri tūkstoši seši simti četrdesmit septiņi *euro* un 15 centi).

Noteikt, ka parāda samaksa veicama uz vienu no bankas kontiem:

AS „Swedbank" konta numurs LV98HABA0551030734837;

AS „Citadele banka" konta numurs LV83PARX0013044380019;

AS „SEB banka" konta numurs LV65UNLA0050017186820;

AS „DNB banka" konta numurs LV63RIKO0002013197596;

AS „Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle" konta numurs LV57NDEA0000083069550.

Prasību daļā par nokavējuma procentiem EUR 1929,21 apmērā piedziņu noraidīt.

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 (sešus) procentus gadā no piedzītās pamatparāda summas, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,56 EUR (pieci *euro* un 56 centus), samaksu veicot *Tiesu administrācijai - Konta Nr. LV51TREL2190458019000; NMR 90001672316 Saņēmēja banka: Valsts kase Kods TRELLV22. Iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, Lieta Nr.C31210716.*

Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma izgatavošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2016.gada 22.novembrī.

Tiesnese I.Zelmene